

עמותת חברות הסיעוד

1 אוקטובר 2017
1021582

vbikoret@knesset.gov.il

לכבוד
ח"כ קארין אלהרר, יו"ר
הוועדה לענייני ביקורת המדינה

עמדת עמותת חברות הסיעוד

לדיון בנושא טיפול המדינה בקשישים סיעודיים השוהים בביתם

חוק הסיעוד שהחל לפעול בשנת 1988, היה חוק פורץ דרך וראשוני מסוגו בעולם וכיום הינו מודל לחיקוי במדינות רבות. לחוק הסיעוד יתרונות רבים ותרומתו העיקרית הינה השארת הזקן הסיעודי בסביבתו הטבעית באיכות החיים הטובה האפשרית בנסיבות. בזכות החוק, רוב הזקנים אינם מגיעים לאשפוז בבתי החולים ובמוסדות סיעודיים, וטוב שכך, שכן אשפוז שכזה היה עולה למדינה ולמשפחת הזקן פי כמה וכמה מאשר השהות בביתו, וכן סותם את מוסדות האשפוז במדינה ומביא לקריסתם.

חוק הסיעוד משרת כיום כ-160,000 זקנים. בעוד מספר שנים, חוק הסיעוד צפוי להכפיל עצמו עם הגידול במספר הזקנים באוכלוסייה. חוק הסיעוד, ע"פ מחקרים רבים בעבר, נהנה משביעות רצון חיובית של 95%. אין לכך אח ורע בשירות שמספקת המדינה. גם אם שביעות הרצון הינה מעט פחותה מכך, זוהי תעודת כבוד למפעל חוק הסיעוד בישראל. על מנת להיערך כראוי לגידול באוכלוסייה, יש להכיר את רזי המקצוע ואת הבעיות, ולנקוט בצעדים בונים וחיוביים בכדי לשפר ולהמשיך את השירות הייחודי שיצרה המדינה עבור אזרחיה הוותיקים.

הדו"ח בכללותו מתייחס לאחריות של הביטוח הלאומי ומשרד הרווחה במימוש אחריותם על חוק הסיעוד.

חברות הסיעוד, הינן הזרוע הביצועית של הביטוח לאומי והמדינה במימוש חוק הסיעוד ונמצאות בחזית העשייה ועם היכרות מעמיקה עם הנושאים המועלים בדו"ח. בראש סדר העדיפות של חברות הסיעוד נמצא הצורך במתן שירות איכותי מקצועי ואנושי לזקנים שבאחריותן. משימה זו מורכבת מאד במסגרת האילוצים הקיימת ולמרות זאת, מבוצעת באחוזי הצלחה גבוהים מאד.

עמותת חברות הסיעוד

בהתאם לחשיבות העניין בראייתנו, העברנו את הערותינו והתייחסותנו לטיוטת הדו"ח ושמחנו למצוא כי הדו"ח הסופי משקף את התייחסותנו זו, גם אם באופן חלקי. קראנו בעיון את דו"ח הביקורת הסופי שפורסם ביום 1.10.2017. הדו"ח מעלה מספר מסקנות וסוגיות שיש ללדת עליהן את הדעת:

1. הסקר המכוון, אשר כלל כ - 600 שאיש מתוך כ - 300,000 שנחשפו אליו, מציין בתוך הדו"ח אחוזים אשר מוצגים כתמונה כוללת (20% מהמשיבים לסקר... [120 איש]). יש להבהיר כי אותם אחוזים מתוך המשתתפים בסקר, אינם מייצגים את הכלל ולא ניתן על בסיס זה להציג תמונה כוללת לטוב או לרעה.
2. הכשרת מטפלות מבוצעת ע"פ הגדרות המופיעות בחוזה מול הביטוח הלאומי. בראייתנו, נדרש לתת דגש על העלאת איכות המטפלות, כך יטיב מצבם של הקשישים המקבלים את השירות.
3. הנטל הכבד על בני המשפחה, אכן נעדר פתרון מערכתי ואנו מנסים לסייע ככל הניתן לבני המשפחה למצות את האפשרויות והדרכים לסייע לזקנים שבאחריותנו ולהקל בכך על בני המשפחה ככל האפשר.
4. תוספת ושינוי בהיקף שעות הסיעוד ע"פ רמות התלות הינו מהלך נדרש על מנת להתמודד כראוי עם הזדקנות האוכלוסייה והצרכים המשתנים של הזקנים בקהילה.

להלן הנושאים שצינו בהתייחסותנו לטיוטת הדו"ח ושולבו בחלקם בדו"ח הסופי:

- בנייה, אישור מימון ומימוש 'תוכנית אב להזדקנות האוכלוסייה' הכוללת הרחבת השירותים ברשויות המקומיות, הכשרת צוותים מקצועיים וסיוע לבני המשפחה בכל ההיבטים על מנת לאפשר המשך קיום חיים רגילים במקביל לטיפול בנן המשפחה המזדקן בראייה של 30 שנים קדימה.
- פתיחת חסמים, על ידי המדינה ועידוד מטפלים ומטפלות ישראלים/ות לעבוד בסיעוד בכדי להתמודד כראוי עם חוסר מהותי במשאב זה בהווה שצפוי לגדול בעתיד הקרוב.
- תוכנית לעיצוב תפקיד ומעמד המטפלת והעובד המקצועי בסיעוד הכוללת הכשרה בסיסית ומתקדמת לאורך שנות העבודה מטעם המדינה ובאחריותה בראייה של 30 השנים הבאות – כלומר, "פרופסיה בסיעוד" למקצועות השונים.
- התאמת כמות שעות הסיעוד לצרכי הקשיש במצבים השונים ובאזורים השונים.
- עדכון והרחבת סל השירותים האישיים והחברתיים לזכאי חוק הסיעוד על מנת לאפשר עזרה מרבית לקשיש בביתו ועל ידי כך לפנות לו תקציב למחייה ראויה לאורך שנים ולהרחיקו מהצורך באשפוז במוסד סיעודי.

עמותת חברות הסיעוד

- יצירת מיתוג חיובי לעבודה עם האוכלוסייה המזדקנת ועידוד פיתוח טכנולוגיות מסייעות בכל התחומים.
- הגדלת קצבת הזקנה שתתאים לעלייה ביוקר המחיה ושתתאים לעלויות השירותים הנרכשים ע"י בני הגיל השלישי.

אנו מודים למשרד מבקר המדינה על שהעלה את הנושא לסדר היום הציבורי ועל השקיפות וההקשבה בתהליך כתיבת הדו"ח ופרסומו.

בכבוד רב,

ארנון אלחנני, יו"ר

עמותת חברות הסיעוד
באיגוד לשכות המסחר

עמותת חברות הסיעוד

